

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**MÈTODES DE RECERCA EN
COMUNICACIÓ**

Coordinació: GOMEZ MORALES, BEATRIZ MARIA

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	MÈTODES DE RECERCA EN COMUNICACIÓ			
Codi	101973			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Comunicació i Periodisme Audiovisuals	3	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	3		3
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	GOMEZ MORALES, BEATRIZ MARIA			
Departament/s	FILOLOGIA I COMUNICACIÓ			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Hores presencials (HP): 60 Hores de treball autònom (HTA): 90 Total: 150 hores			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Distribució de crèdits	1 crèdit equival a 25 hores de treball de l'estudiant. Total: 150 hores (6 crèdits).			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
GOMEZ MORALES, BEATRIZ MARIA	beatriz.gomez@udl.cat	6	Dijous i divendres (confirmar hora per correu electrònic) Despatx 2.31

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Aplicar els principis teòrics a l'anàlisi dels processos en l'àmbit de la comunicació social.
- Exposar i explicar les estratègies més adequades per a la planificació i disseny de la investigació en comunicació i periodisme.
- Conèixer i aplicar el mètode científic adequadament en la recerca en comunicació i periodisme audiovisuals.
- Adquirir conceptualment les diferents formes d'aproximació al coneixement científic i els mètodes, tècniques i recursos quantitatius i qualitatius aplicats a l'anàlisi de la comunicació i el periodisme.
- Saber implementar aquests mètodes, tècniques i recursos per la recerca de fenòmens i productes comunicatius.
- Desenvolupar l'esperit crític i autocrític davant la pràctica comunicativa.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Exposar adequadament els resultats del procés d'investigació de manera oral, escrita, audiovisual o digital, d'acord amb els canons de la disciplina periodística.

Competències

Bàsiques

- CB2. Aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseir les competències que solen demostrar-se mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi.
- CB4. Poder transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Generals

- CG2. Desenvolupar la capacitat d'organització i planificació.
- CG3. Aplicar els coneixements teòrics en l'activitat pràctica.
- CG5. Desenvolupar la capacitat de gestió de la informació.

Específiques

- CE4. Descriure les principals teories en l'àmbit dels mitjans de comunicació social i les seves elaboracions conceptuals.
- CE8. Aplicar el mètode científic de forma adequada a la recerca en l'àmbit de la comunicació, així com exposar els resultats del procés d'investigació.

Transversals

CT5. Adquirir nocions essencials del pensament científic.

CT6. Aplicar la perspectiva de gènere a les tasques pròpies de l'àmbit professional.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Bloc 1. Introducció a la recerca en comunicació i periodisme (temes 1 i 2). La possibilitat de qui investiga de conèixer la realitat social i les particularitats de la recerca dels fenòmens socials. El mètode científic i la seva aplicació a la recerca en comunicació. Àrees i àmbits d'estudi de recerca de la comunicació mediàtica i sectors d'activitat científica. Investigació quantitativa i qualitativa. La triangulació metodològica.

Bloc 2. Les etapes del procés d'investigació i l'estructura clàssica d'una recerca (tema 3). Etapes i fases del procés de investigació: organització, planificació i procés del treball científic. Delimitació de l'objecte i de l'àmbit disciplinari. Elaboració de l'estratègia d'investigació. El projecte d'investigació: estructura i continguts.

Bloc 3. Mètodes i tècniques de recerca quantitativa (temes 4, 5, 6 i 7). L'enquesta. L'anàlisi de contingut quantitatiu. La recerca experimental. Les bases de dades i l'estadística.

Bloc 4. Mètodes i tècniques de recerca qualitativa (temes 8, 9 i 10). L'entrevista. Els grups de discussió i els *focus groups*. L'observació directa sistemàtica (no participant) i l'observació participant.

Eixos metodològics de l'assignatura

Classes magistrals. Exposició dels continguts de l'assignatura de forma oral per part de la professora.

Col·loquis. Activitats d'intercanvi d'opinions entre l'alumnat sota la direcció de la professora.

Conferències. Exposició pública sobre un tema duta a terme per una persona experta.

Seminari. Sessions de treball en grups reduïts que investiguen un tema mitjançant diàleg i discussió, per aprofundir sobre temes monogràfics a partir de la informació proporcionada prèviament per la professora.

Treball en grup. Activitat d'aprenentatge a través de la col·laboració entre els membres del grup.

Treball escrit. Presentació d'un document escrit realitzat per l'estudiant.

Aprenentatge basat en problemes.

Estudi de casos. Mètode emprat per a estudiar una institució, un problema, etc., de manera contextual i detallada.

Pràctiques. Permeten aplicar i configurar, a nivell pràctic, la teoria d'un àmbit de coneixement a un context concret.

Activitats formatives		Hores destinades a l'activitat formativa
Activitats dirigides	Classe magistral presencial	37,5
	Esdeveniments científics i/o divulgatius	6,5
	Seminaris, debats, presentacions/exposicions	6,5
Activitats supervisades	Treballs (seguiment)	2,5
	Debats i fòrums de discussió guiats	2,5

	Atenció personalitzada (tutories)	2,5
Activitats autònomes	Treballs i estudi	90
Activitats avaluatives	Activitats avaluatives	2
TOTAL		150

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Programa	Cronograma 15 setmanes: 30 sessions
Bloc I Tema 1. Introducció a la recerca en comunicació i periodisme. Tema 2. Les etapes del procés d'investigació i l'estructura clàssica d'una recerca.	6 sessions
Bloc II Tema 3. Mètodes i tècniques de recerca quantitativa. Tema 4. Mètodes i tècniques de recerca qualitativa.	22 sessions
Bloc III Tema 5. Presentació dels resultats de la recerca.	2 sessions

Sistema d'avaluació

L'assignatura consta de les següents activitats d'avaluació:

PRÀCTQUES SOBRE TÈCNiques QUANTITATIVES: 25%. Inclou dues pràctiques que es realitzaran durant sessions de classe. Per més detalls sobre les activitats, les seves condicions i la seva data de lliurament, revisar la carpeta "Avaluació", inclosa a l'apartat "Recursos" del Campus Virtual. **Aquest apartat de l'avaluació no és recuperable.**

PRÀCTQUES SOBRE TÈCNiques QUALITATIVES: 25%. Inclou dues pràctiques que es realitzaran durant sessions de classe. Per més detalls sobre les activitats, les seves condicions i la seva data de lliurament, revisar la carpeta "Avaluació", inclosa a l'apartat "Recursos" del Campus Virtual. **Aquest apartat de l'avaluació no és recuperable.**

PROVES ESCRITES: 40%. Inclou dues proves de seguiment del temari, **Parcial I** i **Parcial II**, amb un valor d'un 20% cadascuna. Les dates de les dues proves parcials s'adaptaran al calendari d'exàmens de la Facultat de Lletres. **Totes dues proves parcials son recuperables.**

ASSISTÈNCIA I PARTICIPACIÓ: 10%. Inclou l'assistència a classes magistrals, intervencions i activitats a classe. **Aquest apartat de l'avaluació no és recuperable.**

PER SUPERAR L'ASSIGNATURA S'HAN D'APROVAR, PER MITJANA, LES DUES PROVES ESCRITES (40%). Així doncs, la nota mitjana de les dues proves escrites ha de ser cinc (5,0) o superior per tal de superar l'assignatura.

Les darreres setmanes del curs es destinaran a activitats de revaluació. L'alumne o l'alumna haurà de recuperar la prova o les proves que hagi suspès per tal de aconseguir una nota mitjana mínima de cinc (5,0) entre les dues proves escrites. La data de realització de les proves escrites de recuperació serà la que estableixi el calendari d'exàmens de la Facultat de Lletres (19 de juny de 2024).

En cas de frau acadèmic o còpia espontània, s'aplicarà el que estableix la Normativa de l'avaluació i la qualificació

de la docència en els graus i màsters de la UdL.

L'estudiant o l'estudianta que es vulgui acollir a l'avaluació alternativa haurà de presentar un contracte de treball o justificar, mitjançant un escrit dirigit a la degana, les raons que li impossibiliten fer l'avaluació continua en un termini de cinc (5) dies des del començament del quadrimestre. Per més informació, envieu un correu electrònic a lletres.secretariacentre@udl.cat o adreceu-vos a la Secretaria Acadèmica de la Facultat de Lletres. **L'avaluació alternativa consistirà en una única prova relativa a tot el contingut de l'assignatura (29 de maig de 2024).**

Bibliografia i recursos d'informació

Berganza, Mª Rosa; Ruiz San Román, José A. (coord.). (2005). *Investigar en comunicación. Guía práctica de métodos y técnicas de investigación social en comunicación*. Madrid: McGraw-Hill.

Berger, Arthur Asa (2000). *Media and Communication Research Methods: An Introduction to Qualitative and Quantitative Approaches*. Thousand Oaks: Sage.

Bericat, Eduardo (1998). *La integración de los métodos cuantitativo y cualitativo en la investigación social: significado y medida*. Barcelona: Ariel

Busquet, Jordi (2006). *La recerca en comunicació*. Barcelona: UOC.

Casetti, Francesco; Di Chio, Federico (1999). *Análisis de la televisión. Instrumentos, métodos y prácticas de investigación*. Barcelona: Paidós

Corbetta, Piergiorgio (2007). *Metodología y técnicas de investigación social*. Madrid: Mc Graw Hill.

Domínguez, Màrius; Solsona, Montserrat (2003). *Tècniques d'investigació social quantitatives*. Barcelona, Edicions Universitat de Barcelona.

García Ferrando, Manuel; Ibañez, Jesús; Alvira, Francisco (coord.). (2001). *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación*. Madrid: Alianza Editorial.

Igartua, Juan José (2006). *Métodos cuantitativos de investigación en comunicación*. Barcelona: Bosch.

Jensen, Klaus B.; Jankowski, Nicholas V. (1993). *Métodos cualitativos de investigación en comunicación de masas*. Barcelona: Bosch.

Pick de Weiss, Susan; López Velasco de Faubert, Ana Luisa (1992). *Cómo investigar en ciencias sociales*. México: Trillas.

Quivy, Raymond; Van Campenhoudt, Luc (2001). *Manual de recerca en ciències socials*. Barcelona: Herder.

Ruiz Olabuenagua, José I. (1998). *Cómo elaborar un proyecto de investigación*. Bilbao: Universidad de Deusto.

Sebeok, Thomas A.; Umiker-Sebeok, Jean (1994). *Sherlock Holmes y Charles S. Peirce: el método de la investigación*. Barcelona, Paidós.

Soriano, Jaume (2007). *L'ofici de comunicòleg: mètodes per investigar la comunicació*. Barcelona: Eumo.

Taylor, Steven J.; Bogdan, Robert (1992). *Introducción a los métodos cualitativos de investigación. La búsqueda del significado*. Barcelona: Paidós.

Vilches, Lorenzo (coord.). (2011). *La investigación en comunicación. Métodos y técnicas en la era digital*. Barcelona, Gedisa.

Wimmer, Roger D.; Dominik, Joseph R. (1996). *La investigación científica de los medios de comunicación. Una Introducción a sus métodos*. Barcelona: Bosch.

Wolf, Mauro (1987). *La investigación de la comunicación de masas*. Barcelona: Paidós.

Enllaços d'interès:

